Του Άρη Εμμανουήλ

Το Ολοκαύτωμα, σαν ρατσιστικό γεγονός, είναι αναμφισβήτητα παγκόσμιο. Αλλά μια που οι Εβραίοι πλήρωσαν το μεγαλύτερο αντίτιμο γι' αυτό, κατέληξε να είναι (και παραμένει), κατά τη γνώμη μου, εβραϊκό.
Πράγματι είναι το αποτέλεσμα μιας μαζικής υιοθέτησης στερεοτύπων που εξελίχθηκε από την ανοχή, στην αδιαφορία, στη συμμετοχή και τέλος σε μια μαζική έκφραση μίσους από τεράστιες ομάδες πληθυσμού.
Πράγματι μέχρι πριν λίγα σχετικά χρόνια, η μνήμη του Ολοκαυτώματος εξαντλούνταν στο εσωτερικό των Εβραϊκών Κοινοτήτων και των οικογενειών, μια υπόθεση αποκλειστικά δική μας, ενώ η Πολιτεία ήταν απούσα και η κοινωνία ακόμα περισσότερο.

Πράγματι από το 2005, μετά την καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Μνήμης του Ολοκαυτώματος στις 27 Ιανουαρίου, έπαψε να είναι μόνο εβραϊκή υπόθεση. Έκτοτε γίνονται αμέτρητες εκδηλώσεις τιμής και μνήμης από την Πολιτεία, την Εκπαιδευτική Κοινότητα, Πολιτιστικούς φορείς, Ιδρύματα, Μουσεία, Δήμους, ακόμα και από ιδιώτες που σχετίζονται με τις τέχνες, τη μουσική, το βιβλίο, το θέατρο.

Γιατί, όμως, άργησε τόσο (60 χρόνια!) να βγει από τα στενά πλαίσια της εσωστρέφειας μιας μειονότητας; Είναι ο λόγος, άραγε, μια όψιμη συνειδητοποίηση ή η σύγχρονη τάση πολιτικής ορθότητας (που έχει πάρει τη μορφή μάστιγας) στην εποχή μας; Δηλαδή, για να το πω απλά, το πιστεύουνε πραγματικά οι άλλοι ή απλώς «πρέπει» να το κάνουνε;
Βλέποντας επίσημους και μη να συμμετέχουν στις εκδηλώσεις μνήμης των τελευταίων ετών, δεν έχω απάντηση σ' αυτό το ερώτημα γιατί δεν μπορώ να μετρήσω αυτά που αισθάνονται. Το βέβαιο είναι ότι απλοί άνθρωποι και Πολιτεία ευαισθητοποιούνται και αυτό είναι το καλό του πράγματος.
Με αυτά τα δεδομένα, το Ολοκαύτωμα θα μπορούσε κάλλιστα να ξαναγίνει παγκόσμιο στο μέτρο που η παγκόσμια κοινότητα θα ήταν πρόθυμη να «απαιτήσει» να το κληρονομήσει αποφασιστικά και ολοκληρωτικά −γεγονός αρκετά δύσκολο γιατί συνήθως οι κληρονόμοι αναζητούν οφέλη και όχι χρέη (τα οποία συνήθως αποποιούνται −εξ' ου και η καθυστέρηση της αναγνώρισης). Και στην περίπτωσή μας μόνο χρέη υπάρχουν.

Μπορεί πράγματι οι Εβραίοι να αποτέλεσαν πολλάκις τα λευκά αιμοσφαίρια στο πνευματικό σώμα της ανθρωπότητας δεχόμενοι το εγκληματικό χτύπημα του ιού του μίσους, και να εξοντώθηκαν κατά εκατομμύρια, αλλά χρειάζεται και το σώμα να αναγνωρίσει με ειλικρίνεια τον ρόλο τους.

Ως τότε, δεν θα βιαζόμουν να παραχωρήσω το Ολοκαύτωμα και θα το κράταγα

Phoca PDF

εβραϊκό, αφήνοντας τη μνήμη του να αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία και αφορμή για να αναδειχθούν οι άμυνες των σύγχρονων κοινωνιών απέναντι σε κάθε μορφής ρατσισμό και ξενοφοβία. Και αυτό δεν πρόκειται για διεκδίκηση ιδιοκτησίας (σε ποιον τρελό, άλλωστε, θα άρεσε η πατρότητα μιας τέτοιας υπόθεσης;) αλλά προστασίας των ιερών και οσίων μέχρι να βεβαιωθούμε ότι μεταβιβάζεται σε καλά χέρια.

Αλλιώς, μπορούμε να κλαίμε και μόνοι μας (το έχουμε ξανακάνει στο παρελθόν).

ΠΗΓΗ: ιστοεσελίδα Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, 18.2.2020

Phoca PDF